

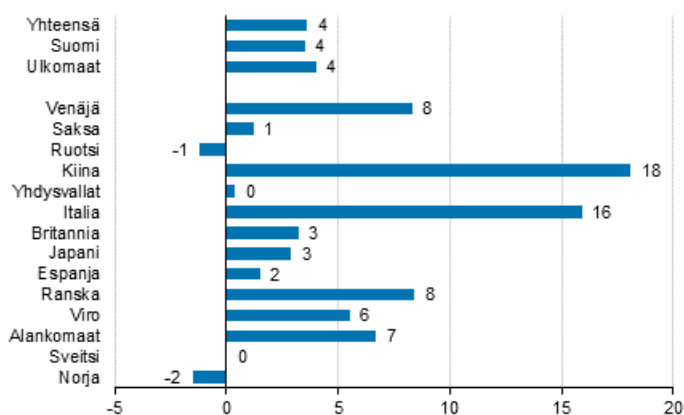
Majoitustilasto

2019, elokuu

Ulkomaisten matkailijoiden yöpymiset lisääntyivät 4 prosenttia elokuussa 2019

Kotimaisten matkailijoiden yöpymiset lisääntyivät Suomen majoitusliikkeissä 3,5 prosenttia viime vuodesta ja heille tilastoitiin 1,62 miljoonaa yöpymisvuorokautta elokuussa 2019. Ulkomaisten matkailijoiden yöpymiset lisääntyivät edellisvuodesta 4,0 prosenttia ja ulkomaalaisille yöpymisiä tilastoitiin 0,78 miljoonaa. Kaikkiaan yöpymisiä oli yhteensä 2,4 miljoonaa, mikä oli 3,6 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Luvut ovat Tilastokeskuksen majoitustilaston ennakkotietoja ja ne on kerätty majoitusliikkeiltä, joissa on vähintään 20 vuodepaikkaa tai sähköpistokkeella varustettua matkailuvaunupaikkaa.

Yöpymisten muutos elokuussa 2019/2018, %

Venäläisten yöpymiset lisääntyivät eniten elokuussa 2019

Tärkeimmistä Suomeen suuntautuvista matkailijamaista määrällisesti eniten lisääntyivät venäläisten yöpymiset, jotka lisääntyivät 7 700 yöllä. Tämä oli 8 prosenttia edellisvuotta enemmän. Suurin vähennys koettiin ruotsalaisten yöpymisissä, jotka vähenivät 900 yöllä. Heidän yöpymisiään oli 1 prosenttia vähemmän kuin elokuussa 2018.

Suurin ulkomaalaisten ryhmä olivat venäläiset 99 800 yöpymisellään. Toiseksi suurimpana olivat saksalaiset 89 800 yöpymisellä. Kolmantena olivat ruotsalaiset 73 700 yöpymisellä ja neljäntenä kiinalaiset 49 300

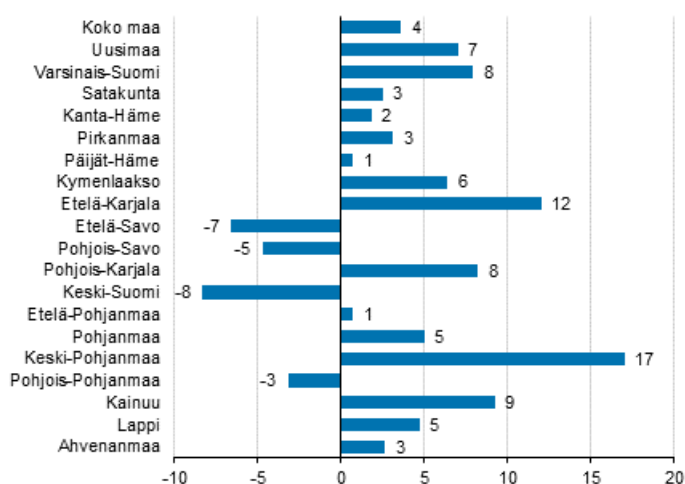
yöpymisellä. Sijalla 5. olivat yhdysvaltalaiset (36 500 yötä), sijalla 6. italialaiset (35 500 yötä), sijalla 7. britit (35 500 yötä) ja sijalla 8. japanilaiset (30 000 yötä).

Uudellamaalla ulkomaiset yöpymiset lisääntyivät 7 prosenttia elokuussa 2019

Maakunnittain tarkasteltuna yöpymiset lisääntyivät suhteellisesti eniten Keski-Pohjanmaalla, 17 prosenttia ja toiseksi eniten Etelä-Karjalassa, 12 prosenttia. Sitä vastoin yöpymisten kokonaismäärä väheni suhteellisesti eniten Keski-Suomessa, 8 prosenttia ja toiseksi eniten yöpymiset vähenivät Etelä-Savossa, 7 prosenttia.

Uudenmaan majoitusliikkeissä kirjattiin kaikkiaan 411 000 ulkomaisten matkailijoiden yöpymistä ja Lapin majoitusliikkeissä 65 000 yöpymisvuorokautta. Uudellamaalla ulkomaiset yöpymiset lisääntyivät 6,8 prosenttia ja Lapissa ne vähenivät 4,2 prosenttia vuoden takaisesta. Uudenmaan osuus kaikista ulkomaisista yöpymisistä oli 52 prosenttia ja Lapin 8 prosenttia.

Yöpymisten muutos maakunnittain elokuussa 2019/2018, %

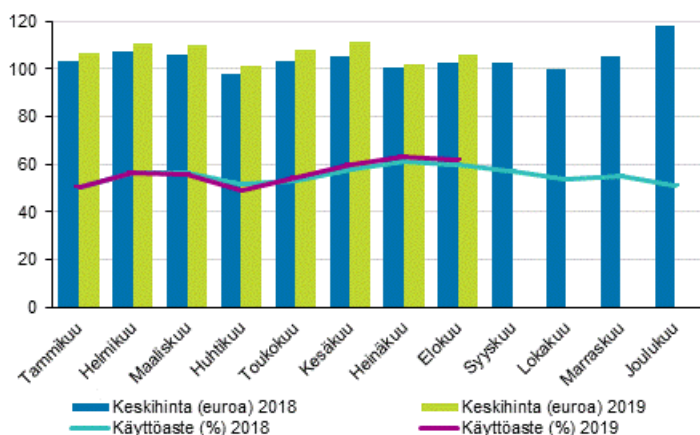
Hotelliyöpymiset lisääntyivät 4 prosenttia elokuussa 2019

Hotelliyöpymisten kokonaismäärä oli 1,8 miljoonaa yöpymisvuorokautta, mikä oli 4,1 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Ulkomaisten matkailijoiden yöpymiset lisääntyivät 3,7 prosenttia ja heille kirjattiin hotelleissa 610 000 yöpymisvuorokautta. Kotimaisille matkailijoille tilastoitiin hotelliyöpymisiä 1,19 miljoonaa vuorokautta. Määrä oli 4,2 prosenttia enemmän kuin elokuussa 2018.

Maakunnista korkeimmat hotellihuoneiden käyttöasteet mitattiin Uudellamaalla, 77,1 prosenttia ja Varsinais-Suomessa, 76,4 prosenttia. Helsingissä hotellihuoneiden käyttöaste oli 84,8 prosenttia, Tampereella 67,6 prosenttia, Turussa 84,3 prosenttia, Oulussa 75,3 prosenttia ja Rovaniemellä 48,0 prosenttia.

Hotellihuoneen toteutunut keskihinta oli elokuussa 2019 koko maan osalta 105,68 euroa vuorokaudelta. Vuotta aiemmin se oli 102,38 euroa. Hotellihuoneita oli tarjolla koko maassa yhteensä 55 652, mikä oli 860 enemmän kuin elokuussa 2018.

Hotellihuoneiden kuukausittainen käyttöaste ja keskihinta

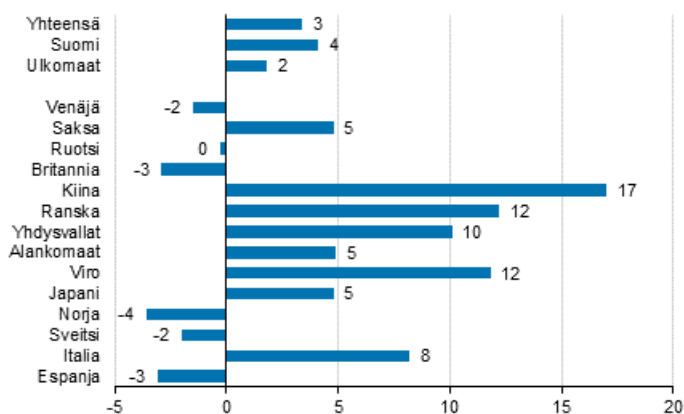
Yöpymisten kokonaismäärä kasvoi 3,4 prosenttia tammi-elokuussa 2019

Tammi-elokuussa 2019 Suomen majoitusliikkeissä yövyttiin yhteensä 16,24 miljoonaa kertaa. Määrä oli 3,4 prosenttia enemmän kuin viime vuoden vastaavana ajanjaksona. Kotimaisille matkailijoille kirjattiin 11,39 miljoonaa yöpymisvuorokautta ja ulkomaisille 4,85 miljoonaa vuorokautta. Kotimaisten matkailijoiden yöpymiset lisääntyivät 4,1 prosenttia ja ulkomaisten lisääntyivät 1,8 prosenttia edellisvuodesta.

Tärkeimmistä matkailijamaista määrällisesti eniten lisääntyivät kiinalaisten yöpymiset, jotka lisääntyivät 38 700 yöllä. Tämä oli 17 prosenttia edellisvuotta enemmän. Suurin vähennys tapahtui brittien yöpymisissä, jotka vähenivät 9 100 yöllä. Heidän yöpymisiään oli 3 prosenttia vähemmän kuin tammi-elokuussa 2018.

Suurin ulkomaalaisten ryhmä olivat venäläiset 595 000 yöpymisellään. Toiseksi suurimpana olivat saksalaiset 505 000 yöpymisellä. Kolmantena olivat ruotsalaiset 417 000 yöpymisellä ja neljäntenä britit 300 000 yöpymisellä. Sijalla 5. olivat kiinalaiset (266 000 yötä), sijalla 6. ranskalaiset (255 000 yötä), sijalla 7. yhdysvaltalaiset (221 000 yötä) ja sijalla 8. hollantilaiset (204 000 yötä).

Yöpymisten muutos tammi-elokuu 2019/2018, %

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1.1. Kaikkien majoitusliikkeiden kapasiteetti ja sen käyttö, elokuu 2019.....	5
Liitetaulukko 1.2. Kaikkien majoitusliikkeiden kapasiteetti ja sen käyttö, tammi-elokuu 2019.....	6
Liitetaulukko 2.1. Yöpymiset kaikissa majoitusliikkeissä, elokuu 2019.....	7
Liitetaulukko 2.2. Yöpymiset kaikissa majoitusliikkeissä, tammi-elokuu 2019.....	8
Liitetaulukko 3.1. Hotellikapasiteetti ja sen käyttö, elokuu 2019.....	9
Liitetaulukko 3.2. Hotellikapasiteetti ja sen käyttö, tammi-elokuu 2019.....	10
Liitetaulukko 4.1. Yöpymiset hotelleissa, elokuu 2019.....	11
Liitetaulukko 4.2. Yöpymiset hotelleissa, tammi-elokuu 2019.....	12
Liitetaulukko 5.1. Saapuneet vieraat ja yöpymiset asuinmaan mukaan, elokuu 2019.....	13
Liitetaulukko 5.2. Saapuneet vieraat ja yöpymiset asuinmaan mukaan, tammi-elokuu 2019.....	13
Liitetaulukko 6. Yöpymiset kaikissa majoitusliikkeissä kuukausittain, 2019.....	14
Majoitustilaston laatuseloste.....	15

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1.1. Kaikkien majoitusliikkeiden kapasiteetti ja sen käyttö, elokuu 2019

Maakunta	Liikkeiden lukumäärä	Huoneiden lukumäärä	Huoneiden käyttöaste, %	Huoneiden käyttöasteen muutos edellisestä vuodesta, %-yksikköä	¹⁾ Yöpymisen vuorokausihinta, euroa (sisältää alv. 10 %)
Koko maa	1 333	70 038	56,8	1,3	54,07
Manner-Suomi	1 260	68 341	57,0	1,3	54,34
Uusimaa	176	18 948	76,3	-1,0	66,19
Varsinais-Suomi	92	4 019	68,1	8,6	55,54
Satakunta	46	1 646	52,3	2,1	51,72
Kanta-Häme	29	1 604	43,9	0,7	47,12
Pirkanmaa	77	4 921	58,8	0,0	57,04
Päijät-Häme	37	2 028	53,2	3,9	53,45
Kymenlaakso	31	1 187	56,7	2,6	54,00
Etelä-Karjala	38	2 188	59,2	2,6	40,26
Etelä-Savo	93	3 147	49,7	-4,4	44,30
Pohjois-Savo	52	2 805	49,4	-1,7	47,38
Pohjois-Karjala	58	1 631	56,8	4,9	46,79
Keski-Suomi	61	3 601	48,5	-0,8	57,59
Etelä-Pohjanmaa	52	2 104	48,4	-0,4	41,83
Pohjanmaa	39	1 640	44,0	1,4	47,25
Keski-Pohjanmaa	21	670	40,5	-0,9	43,35
Pohjois-Pohjanmaa	113	4 807	48,0	4,5	42,96
Kainuu	42	2 328	46,5	1,8	40,17
Lappi	203	9 067	34,6	1,3	38,86
Ahvenanmaa	73	1 697	51,7	2,1	.

1) [.] Tieto on liian epävarma esitettäväksi.

Liitetaulukko 1.2. Kaikkien majoitusliikkeiden kapasiteetti ja sen käyttö, tammi-elokuu 2019

Maakunta	Liikkeiden lukumäärä	Huoneiden lukumäärä	Huoneiden käyttöaste, %	Huoneiden käyttöasteen muutos edellisestä vuodesta, %-yksikköä	¹⁾ Yöpymisen vuorokausihinta, euroa (sisältää alv. 10 %)
Koko maa	1 202	65 990	52,7	0,3	56,36
Manner-Suomi	1 150	64 645	53,0	0,3	56,52
Uusimaa	173	18 200	66,2	-1,4	68,21
Varsinais-Suomi	76	3 700	55,4	2,0	55,55
Satakunta	43	1 497	44,6	-4,1	57,71
Kanta-Häme	27	1 503	38,5	1,9	49,23
Pirkanmaa	71	4 665	53,9	0,2	55,11
Päijät-Häme	35	1 958	47,6	1,8	49,24
Kymenlaakso	28	1 116	43,4	0,9	52,58
Etelä-Karjala	33	2 000	51,0	1,2	42,83
Etelä-Savo	81	2 474	42,7	-2,2	47,02
Pohjois-Savo	47	2 562	50,8	3,1	51,75
Pohjois-Karjala	52	1 526	47,9	0,9	47,05
Keski-Suomi	54	3 340	47,7	-1,8	49,83
Etelä-Pohjanmaa	48	1 970	43,7	-1,3	42,10
Pohjanmaa	33	1 506	43,5	-1,4	51,09
Keski-Pohjanmaa	19	623	38,0	-0,6	54,56
Pohjois-Pohjanmaa	105	4 794	48,1	2,7	44,44
Kainuu	38	2 249	48,3	2,7	41,34
Lappi	187	8 961	46,0	0,7	56,96
Ahvenanmaa	53	1 345	38,4	-0,8	.

1) [...] Tieto on liian epävarma esitettäväksi.

Liitetaulukko 2.1. Yöpymiset kaikissa majoitusliikkeissä, elokuu 2019

Maakunta	Yöpymiset yhteensä	Yöpymisten muutos edellisestä vuodesta, %	Kotimaiset yöpymiset yhteensä	Kotimaisten yöpymisten muutos edellisestä vuodesta, %	Ulkomaiset yöpymiset yhteensä	Ulkomaisten yöpymisten muutos edellisestä vuodesta, %
Koko maa	2 404 570	3,6	1 619 940	3,5	784 630	4,0
Manner-Suomi	2 334 343	3,7	1 593 858	3,4	740 485	4,3
Uusimaa	771 191	7,0	360 196	7,2	410 995	6,8
Varsinais-Suomi	158 733	7,9	119 175	9,7	39 558	2,9
Satakunta	50 333	2,5	43 802	2,9	6 531	-0,2
Kanta-Häme	43 884	1,8	40 113	4,4	3 771	-19,4
Pirkanmaa	168 142	3,1	141 128	6,7	27 014	-12,4
Päijät-Häme	68 171	0,7	55 292	-3,5	12 879	23,9
Kymenlaakso	42 282	6,4	34 416	7,3	7 866	2,7
Etelä-Karjala	88 736	12,0	55 268	13,3	33 468	9,8
Etelä-Savo	98 165	-6,6	65 184	-6,9	32 981	-6,1
Pohjois-Savo	83 516	-4,7	70 723	-1,3	12 793	-19,9
Pohjois-Karjala	61 977	8,2	49 458	5,4	12 519	20,7
Keski-Suomi	98 580	-8,3	78 884	-12,2	19 696	11,6
Etelä-Pohjanmaa	86 002	0,7	80 125	-2,8	5 877	99,8
Pohjanmaa	44 620	5,0	33 321	-0,0	11 299	23,1
Keski-Pohjanmaa	18 505	17,0	13 670	-5,4	4 835	254,7
Pohjois-Pohjanmaa	164 653	-3,2	142 987	-3,2	21 666	-3,4
Kainuu	83 224	9,2	71 091	13,5	12 133	-10,5
Lappi	203 629	4,7	139 025	9,4	64 604	-4,2
Ahvenanmaa	70 227	2,6	26 082	9,4	44 145	-1,1

Liitetaulukko 2.2. Yöpymiset kaikissa majoitusliikkeissä, tammi-elokuu 2019

Maakunta	Yöpymiset yhteensä	Yöpymisten muutos edellisestä vuodesta, %	Kotimaiset yöpymiset yhteensä	Kotimaisten yöpymisten muutos edellisestä vuodesta, %	Ulkomaiset yöpymiset yhteensä	Ulkomaisten yöpymisten muutos edellisestä vuodesta, %
Koko maa	16 236 697	3,4	11 386 964	4,1	4 849 733	1,8
Manner-Suomi	15 901 151	3,5	11 240 126	4,1	4 661 025	1,9
Uusimaa	4 749 239	6,9	2 567 716	10,5	2 181 523	3,0
Varsinais-Suomi	921 914	1,8	751 950	3,0	169 964	-3,2
Satakunta	294 574	-7,7	257 391	-7,3	37 183	-10,2
Kanta-Häme	263 818	0,1	242 116	1,7	21 702	-14,7
Pirkanmaa	1 125 183	2,6	977 049	6,2	148 134	-16,3
Päijät-Häme	454 533	3,5	376 285	1,1	78 248	17,1
Kymenlaakso	227 630	11,0	184 218	13,5	43 412	1,8
Etelä-Karjala	527 293	5,2	361 282	8,6	166 011	-1,6
Etelä-Savo	529 853	1,3	404 621	1,6	125 232	0,4
Pohjois-Savo	605 476	-0,1	524 495	-0,4	80 981	1,7
Pohjois-Karjala	377 144	9,6	322 753	11,0	54 391	2,5
Keski-Suomi	773 511	-3,5	667 950	-2,4	105 561	-10,1
Etelä-Pohjanmaa	546 386	1,3	521 384	0,6	25 002	17,8
Pohjanmaa	290 684	6,8	229 042	10,0	61 642	-3,7
Keski-Pohjanmaa	104 312	-0,5	88 702	-6,5	15 610	55,7
Pohjois-Pohjanmaa	1 308 749	-0,3	1 097 685	-0,8	211 064	2,6
Kainuu	696 697	4,3	619 888	4,5	76 809	2,2
Lappi	2 104 155	4,1	1 045 599	2,8	1 058 556	5,4
Ahvenanmaa	335 546	0,7	146 838	3,7	188 708	-1,5

Liitetaulukko 3.1. Hotellikapasiteetti ja sen käyttö, elokuu 2019

Maakunta / kunta	Liikkeiden lukumäärä	Huoneiden lukumäärä	Huoneiden käyttöaste, %	Käyttöasteen muutos ed. vuodesta, %-yksikköä	Huoneiden keskihinta, euroa (sisältää alv. 10 %)	¹⁾ RevPAR, euroa (sisältää alv. 10 %)
Koko maa	649	55 652	61,7	1,6	105,68	65,17
Manner-Suomi	632	54 730	61,6	1,5	105,71	65,14
Uusimaa	130	17 193	77,1	-1,3	118,72	91,52
Espoo	11	1 257	71,6	-0,4	95,32	68,21
Helsinki	65	10 571	84,8	-2,5	126,94	107,6
Vantaa	14	2 952	70,5	0,5	104,81	73,87
Varsinais-Suomi	43	2 999	76,4	11,2	101,05	77,16
Turku	19	1 937	84,3	11,6	101,81	85,78
Satakunta	27	1 223	58,4	1,5	93,14	54,40
Pori	10	657	61,7	3,2	94,03	58,00
Kanta-Häme	16	1 370	46,6	0,6	93,15	43,40
Hämeenlinna	7	711	54,4	-2,5	93,98	51,09
Pirkanmaa	44	4 051	64,2	0,8	111,33	71,49
Tampere	26	3 091	67,6	-0,9	116,47	78,76
Päijät-Häme	15	1 736	56,7	4,0	103,24	58,56
Lahti	7	882	65,5	5,4	105,16	68,93
Kymenlaakso	17	919	59,3	1,8	110,35	65,40
Kouvola	7	425	61,8	8,0	115,74	71,47
Etelä-Karjala	17	1 673	60,3	1,7	99,76	60,15
Lappeenranta	8	1 027	67,4	3,2	93,21	62,82
Etelä-Savo	33	2 145	53,2	-3,4	95,26	50,67
Mikkeli	9	625	52,6	0,4	94,26	49,55
Pohjois-Savo	26	2 318	51,8	-2,1	94,82	49,11
Kuopio	13	1 368	55,8	-0,5	104,07	58,09
Pohjois-Karjala	21	1 197	63,5	5,1	94,01	59,70
Joensuu	6	601	75,2	9,4	90,91	68,40
Keski-Suomi	25	2 775	53,2	-0,7	106,99	56,87
Jyväskylä	13	1 584	58,0	-1,2	118,04	68,46
Etelä-Pohjanmaa	26	1 685	55,5	0,4	86,41	47,94
Seinäjoki	7	672	57,0	2,4	94,14	53,61
Pohjanmaa	22	1 339	50,4	-0,0	96,29	48,55
Vaasa	8	885	56,0	-2,6	96,85	54,27
Keski-Pohjanmaa	10	511	44,9	-2,6	90,30	40,58
Kokkola	5	373	55,3	-3,3	91,52	50,62
Pohjois-Pohjanmaa	50	3 187	59,0	8,8	92,31	54,48
Kuusamo	10	643	38,2	6,8	73,61	28,09
Oulu	10	1 293	75,3	10,7	104,46	78,65
Kainuu	18	1 771	52,7	2,7	80,36	42,35
Kajaani	6	419	50,2	4,2	86,15	43,21
Sotkamo	6	1 136	56,7	2,7	75,78	42,95
Lappi	92	6 638	36,4	1,7	79,88	29,06
Rovaniemi	18	1 583	48,0	6,5	78,38	37,64
Ahvenanmaa	17	922	64,4	5,2	.	.
Maarianhamina	8	585	74,2	0,4	.	.

1) RevPar = Majoituksen keskimääräinen myyntitulo käytettävissä olevaa huonetta kohden. Laskentakaava: RevPar = Huoneiden keskihinta* huoneiden käyttöaste.[.] Tieto on liian epävarma esitettäväksi.

Liitetaulukko 3.2. Hotellikapasiteetti ja sen käyttö, tammi-elokuu 2019

Maakunta / kunta	Liikkeiden lukumäärä	Huoneiden lukumäärä	Huoneiden käyttöaste, %	Käyttöasteen muutos ed. vuodesta, %-yksikköä	Huoneiden keskihinta, euroa (sisältää alv. 10 %)	¹⁾ RevPAR, euroa (sisältää alv. 10 %)
Koko maa	635	54 326	56,4	0,5	106,86	60,30
Manner-Suomi	620	53 506	56,6	0,5	106,87	60,50
Uusimaa	130	16 559	67,6	-1,1	115,01	77,76
Espoo	11	1 247	60,3	2,9	92,08	55,54
Helsinki	65	9 988	73,6	-1,8	121,49	89,37
Vantaa	14	2 916	67,3	-2,4	108,73	73,19
Varsinais-Suomi	39	2 918	60,7	2,1	102,21	62,05
Turku	19	1 952	67,9	3,6	102,43	69,56
Satakunta	26	1 174	49,8	-5,4	100,57	50,05
Pori	9	623	52,2	-6,3	103,42	54,03
Kanta-Häme	16	1 326	39,9	2,3	91,05	36,31
Hämeenlinna	7	692	44,6	-0,1	92,68	41,30
Pirkanmaa	43	3 965	57,0	0,8	103,41	58,96
Tampere	26	3 063	61,2	-0,6	106,35	65,09
Päijät-Häme	15	1 737	49,9	1,9	92,52	46,20
Lahti	7	884	57,5	3,9	92,65	53,31
Kymenlaakso	16	889	45,4	0,7	102,34	46,46
Kouvola	7	425	49,2	3,3	101,73	50,06
Etelä-Karjala	15	1 572	52,3	0,4	100,58	52,63
Lappeenranta	7	975	58,4	1,4	93,46	54,61
Etelä-Savo	29	1 726	46,2	-1,8	96,03	44,41
Mikkeli	8	565	48,4	1,0	88,43	42,82
Pohjois-Savo	25	2 219	52,7	3,3	99,37	52,33
Kuopio	12	1 274	60,3	6,4	109,10	65,75
Pohjois-Karjala	21	1 190	52,7	0,8	96,40	50,77
Joensuu	6	619	61,4	-0,2	92,78	57,01
Keski-Suomi	25	2 759	51,4	-1,9	99,32	51,08
Jyväskylä	13	1 514	56,5	-3,8	102,20	57,76
Etelä-Pohjanmaa	26	1 649	48,5	-1,2	86,13	41,74
Seinäjoki	7	671	49,4	-5,0	100,07	49,47
Pohjanmaa	22	1 324	47,6	-2,3	94,18	44,79
Vaasa	8	875	53,9	-4,6	94,07	50,67
Keski-Pohjanmaa	10	505	40,4	-2,0	94,16	38,08
Kokkola	5	371	48,9	-0,3	96,79	47,36
Pohjois-Pohjanmaa	51	3 392	55,1	4,7	96,67	53,23
Kuusamo	11	739	50,8	9,9	98,80	50,14
Oulu	11	1 468	66,4	2,8	101,45	67,33
Kainuu	18	1 759	54,8	3,7	80,03	43,83
Kajaani	6	418	47,4	4,6	86,49	40,97
Sotkamo	6	1 130	61,6	3,5	75,69	46,66
Lappi	95	6 844	49,0	0,6	121,70	59,66
Rovaniemi	19	1 655	57,9	2,1	126,21	73,14
Ahvenanmaa	14	820	44,7	-0,8	.	.
Maarianhamina	7	531	53,7	-1,7	.	.

1) RevPar = Majoituksen keskimääräinen myyntitulo käytettävissä olevaa huonetta kohden. Laskentakaava: RevPar = Huoneiden keskihinta* huoneiden käyttöaste.[.] Tieto on liian epävarma esitettäväksi.

Liitetaulukko 4.1. Yöpymiset hotelleissa, elokuu 2019

Maakunta / kunta	Yöpymiset yhteensä	Yöpymisten muutos edellisestä vuodesta, %	Kotimaiset yöpymiset yhteensä	Kotimaisten yöpymisten muutos edellisestä vuodesta, %	Ulkomaiset yöpymiset yhteensä	Ulkomaisten yöpymisten muutos edellisestä vuodesta, %
Koko maa	1 804 459	4,1	1 194 564	4,2	609 895	3,7
Manner-Suomi	1 767 677	4,0	1 178 179	4,1	589 498	3,7
Uusimaa	672 175	6,4	301 797	7,0	370 378	5,8
Espoo	43 467	-5,9	24 776	-5,8	18 691	-6,0
Helsinki	457 263	6,9	166 976	6,6	290 287	7,1
Vantaa	103 457	14,0	57 054	20,0	46 403	7,4
Varsinais-Suomi	114 797	9,7	85 225	9,0	29 572	11,8
Turku	80 381	5,0	59 641	5,9	20 740	2,6
Satakunta	34 710	6,4	29 281	7,8	5 429	-0,5
Pori	20 027	6,0	16 986	3,6	3 041	22,2
Kanta-Häme	36 031	0,9	32 917	3,9	3 114	-23,0
Hämeenlinna	20 595	2,8	18 799	7,0	1 796	-26,8
Pirkanmaa	134 513	3,0	113 083	8,0	21 430	-17,1
Tampere	110 171	2,9	91 804	9,8	18 367	-21,8
Päijät-Häme	51 482	0,6	41 497	-4,1	9 985	26,5
Lahti	27 608	2,3	19 686	-5,0	7 922	26,8
Kymenlaakso	25 051	2,2	20 542	2,3	4 509	1,5
Kouvola	12 835	7,3	10 606	2,3	2 229	39,7
Etelä-Karjala	63 374	10,2	41 904	11,9	21 470	6,8
Lappeenranta	39 344	8,7	29 559	7,3	9 785	12,9
Etelä-Savo	55 242	3,1	44 271	2,6	10 971	4,9
Mikkeli	16 186	1,1	13 727	5,9	2 459	-19,2
Pohjois-Savo	64 405	-4,7	56 493	0,3	7 912	-29,7
Kuopio	40 084	-3,1	36 659	2,8	3 425	-39,8
Pohjois-Karjala	40 079	5,7	32 500	-0,5	7 579	43,7
Joensuu	20 483	9,0	16 345	2,1	4 138	48,5
Keski-Suomi	81 061	-10,9	65 585	-14,2	15 476	6,2
Jyväskylä	43 197	-2,5	34 416	-5,5	8 781	11,2
Etelä-Pohjanmaa	57 807	0,8	53 210	-3,4	4 597	103,0
Seinäjoki	18 833	6,0	17 674	6,6	1 159	-2,6
Pohjanmaa	31 381	-2,0	22 780	-4,9	8 601	6,5
Vaasa	23 881	-6,0	17 267	-7,2	6 614	-3,0
Keski-Pohjanmaa	10 265	-3,4	8 870	-8,8	1 395	54,5
Kokkola	8 743	-8,4	7 725	-11,0	1 018	18,4
Pohjois-Pohjanmaa	98 145	1,2	84 678	1,3	13 467	0,5
Kuusamo	15 130	-2,1	13 604	-1,1	1 526	-10,1
Oulu	49 092	-0,5	40 123	-1,8	8 969	5,8
Kainuu	63 857	11,4	56 538	15,1	7 319	-10,5
Kajaani	9 377	7,4	8 761	12,9	616	-36,4
Sotkamo	50 442	12,9	44 505	14,5	5 937	2,5
Lappi	133 302	5,4	87 008	13,5	46 294	-7,1
Rovaniemi	42 021	12,0	25 411	19,3	16 610	2,3
Ahvenanmaa	36 782	7,4	16 385	12,2	20 397	3,9
Maarianhamina	25 617	0,7	12 302	1,9	13 315	-0,5

Liitetaulukko 4.2. Yöpymiset hotelleissa, tammi-elokuu 2019

Maakunta / kunta	Yöpymiset yhteensä	Yöpymisten muutos edellisestä vuodesta, %	Kotimaiset yöpymiset yhteensä	Kotimaisten yöpymisten muutos edellisestä vuodesta, %	Ulkomaiset yöpymiset yhteensä	Ulkomaisten yöpymisten muutos edellisestä vuodesta, %
Koko maa	12 661 993	4,1	8 703 002	5,4	3 958 991	1,5
Manner-Suomi	12 484 348	4,1	8 613 861	5,4	3 870 487	1,5
Uusimaa	4 214 266	6,3	2 224 683	10,2	1 989 583	2,2
Espoo	261 878	-1,9	153 193	-3,6	108 685	0,7
Helsinki	2 781 014	5,9	1 253 603	10,5	1 527 411	2,4
Vantaa	744 182	14,4	470 947	20,9	273 235	4,7
Varsinais-Suomi	718 909	3,8	585 899	5,0	133 010	-1,2
Turku	527 517	3,8	425 683	4,9	101 834	-0,7
Satakunta	208 703	-3,5	177 414	-1,6	31 289	-13,0
Pori	120 281	-5,5	105 436	-4,9	14 845	-9,8
Kanta-Häme	230 467	3,5	210 304	5,3	20 163	-12,8
Hämeenlinna	128 241	7,0	118 372	10,5	9 869	-22,8
Pirkanmaa	926 167	2,5	801 184	7,0	124 983	-19,5
Tampere	743 470	1,3	631 436	6,9	112 034	-21,8
Päijät-Häme	374 021	4,8	306 125	2,3	67 896	18,0
Lahti	194 564	6,8	142 459	1,9	52 105	23,0
Kymenlaakso	143 824	6,2	115 466	8,3	28 358	-1,5
Kouvola	77 602	10,8	68 087	12,3	9 515	1,1
Etelä-Karjala	410 179	4,0	287 780	8,0	122 399	-4,3
Lappeenranta	258 216	1,0	197 620	2,3	60 596	-3,1
Etelä-Savo	314 799	5,2	263 672	5,0	51 127	6,1
Mikkeli	105 084	1,5	89 192	3,9	15 892	-10,1
Pohjois-Savo	494 509	-0,5	434 087	-1,2	60 422	5,5
Kuopio	324 830	0,2	290 144	0,2	34 686	0,9
Pohjois-Karjala	275 482	12,1	240 176	13,1	35 306	5,3
Joensuu	128 508	1,1	110 432	4,3	18 076	-14,7
Keski-Suomi	646 049	-3,7	553 485	-2,6	92 564	-9,9
Jyväskylä	311 942	-0,7	267 022	2,7	44 920	-17,0
Etelä-Pohjanmaa	374 870	0,5	355 995	0,2	18 875	7,5
Seinäjoki	122 323	0,8	115 303	2,0	7 020	-16,4
Pohjanmaa	225 121	0,1	175 172	4,6	49 949	-13,0
Vaasa	174 542	0,0	135 294	5,3	39 248	-14,7
Keski-Pohjanmaa	68 871	-5,4	61 624	-6,8	7 247	8,2
Kokkola	59 638	-5,8	53 706	-5,9	5 932	-4,9
Pohjois-Pohjanmaa	807 469	2,1	676 455	2,3	131 014	0,9
Kuusamo	210 428	10,5	161 956	11,3	48 472	7,8
Oulu	379 471	-0,8	320 124	-2,6	59 347	9,9
Kainuu	570 808	8,2	518 649	8,4	52 159	6,6
Kajaani	69 173	7,3	63 991	10,3	5 182	-20,0
Sotkamo	477 201	9,0	436 691	8,1	40 510	20,7
Lappi	1 479 834	5,8	625 691	5,0	854 143	6,4
Rovaniemi	428 074	12,9	155 110	17,8	272 964	10,3
Ahvenanmaa	177 645	1,8	89 141	0,8	88 504	2,8
Maarianhamina	129 097	1,9	71 786	1,2	57 311	2,7

Liitetaulukko 5.1. Saapuneet vieraat ja yöpymiset asuinmaan mukaan, elokuu 2019

Asuinmaa	Saapuneet vieraat kaikissa majoitusliikkeissä	Yöpymiset kaikissa majoitusliikkeissä	Yöpymisten muutos, %, kaikki majoitusliikkeet	Yöpymiset hotelleissa	Yöpymisten muutos, %, hotellit
Kaikki yhteensä	1 346 329	2 404 570	3,6	1 804 459	4,1
Suomi	958 775	1 619 940	3,5	1 194 564	4,2
Ulkomaat	387 554	784 630	4,0	609 895	3,7
Ruotsi	41 409	73 716	-1,2	53 707	1,8
Saksa	47 993	89 799	1,2	59 675	-0,1
Venäjä	45 129	99 836	8,3	67 452	12,9
Britannia	16 705	35 514	3,2	31 279	2,7
Yhdysvallat	17 428	36 453	0,4	34 509	0,3
Norja	10 459	17 929	-1,5	14 184	4,8
Alankomaat	11 388	22 252	6,7	14 042	-1,7
Italia	19 268	35 534	15,9	29 931	19,1
Ranska	12 865	25 723	8,4	18 413	11,7
Japani	14 952	29 992	2,9	29 317	3,4
Viro	11 277	25 303	5,5	16 247	2,1
Sveitsi	9 374	18 269	0,0	13 642	3,3
Espanja	14 278	27 900	1,5	23 503	3,7
Kiina	30 197	49 266	18,1	47 446	21,6

Liitetaulukko 5.2. Saapuneet vieraat ja yöpymiset asuinmaan mukaan, tammi-elokuu 2019

Asuinmaa	Saapuneet vieraat kaikissa majoitusliikkeissä	Yöpymiset kaikissa majoitusliikkeissä	Yöpymisten muutos, %, kaikki majoitusliikkeet	Yöpymiset hotelleissa	Yöpymisten muutos, %, hotellit
Kaikki yhteensä	8 731 348	16 236 697	3,4	12 661 993	4,1
Suomi	6 454 538	11 386 964	4,1	8 703 002	5,4
Ulkomaat	2 276 810	4 849 733	1,8	3 958 991	1,5
Ruotsi	234 133	416 930	-0,3	317 230	1,1
Saksa	248 564	505 451	4,8	385 706	2,2
Venäjä	269 123	595 172	-1,5	443 180	0,5
Britannia	118 813	299 707	-2,9	249 135	-4,3
Yhdysvallat	99 834	220 877	10,1	210 759	9,7
Norja	74 950	139 100	-3,6	105 636	-0,5
Alankomaat	77 841	203 978	4,9	149 787	7,0
Italia	58 904	121 343	8,2	107 212	10,6
Ranska	86 738	254 727	12,2	220 082	12,8
Japani	77 291	146 535	4,8	141 983	4,8
Viro	66 397	164 806	11,8	105 779	3,2
Sveitsi	56 614	133 567	-2,0	89 391	-3,8
Espanja	49 595	109 322	-3,1	93 593	-0,9
Kiina	163 271	265 616	17,0	257 584	19,6

Liitetaulukko 6. Yöpymiset kaikissa majoitusliikkeissä kuukausittain, 2019

Kuukausi	Yöpymiset yhteensä	Yöpymisten muutos edellisestä vuodesta, %	Kotimaiset yöpymiset yhteensä	Kotimaisten yöpymisten muutos edellisestä vuodesta, %	Ulkomaiset yöpymiset yhteensä	Ulkomaisten yöpymisten muutos edellisestä vuodesta, %
Yhteensä	16 236 697	3,4	11 386 964	4,1	4 849 733	1,8
Tammikuu	1 544 442	1,1	868 988	1,5	675 454	0,6
Helmikuu	1 728 200	2,3	1 126 690	3,3	601 510	0,4
Maaliskuu	1 864 357	-2,0	1 298 126	-2,3	566 231	-1,4
Huhtikuu	1 580 444	2,6	1 224 420	4,5	356 024	-3,4
Toukokuu	1 574 940	6,9	1 109 221	4,3	465 719	13,7
Kesäkuu	2 282 071	6,0	1 675 273	6,9	606 798	3,5
Heinäkuu	3 257 673	5,3	2 464 306	7,5	793 367	-0,8
Elokuu	2 404 570	3,6	1 619 940	3,5	784 630	4,0

Majoitustilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Majoitustilasto on Tilastokeskuksen kuukausittain tuottama tilasto, joka kuvaa majoituspalvelujen tarjontaa ja käyttöä sekä majoituspalvelujen hintatasoa Suomessa.

Majoituspalvelujen tarjontaa kuvataan majoitusliikkeiden kapasiteettitiedoilla eli liikkeiden (toimipaikkojen), huoneiden ja vuodepaikkojen lukumäärillä.

Majoituspalvelujen käyttöä kuvataan majoitusliikkeiden kapasiteetin käytöllä, jota mitataan huoneiden ja vuodepaikkojen käyttöasteella. Lisäksi majoituspalvelujen käyttöä mitataan asiakkaiden eli liikkeeseen saapuneiden henkilöiden ja yöpymisten määrillä, jotka on eritelty asiakkaan asuinmaan mukaan.

Majoituspalvelujen hintatasoa kuvataan huoneen (tai mökin) keskihinnalla (=keskimääräinen huoneesta maksettu hinta) ja yöpymisen keskihinnalla. Tiedot kerätään kuukausittain majoituspalveluja tarjoavilta majoitusliikkeiltä, joissa on vähintään 20 vuodepaikkaa tai sähköpistokkeella varustettua matkailuvaunu/-autopaikkaa.

Luokitukset

Tilastoinnissa käytetyt toimiala- ja alueluokitukset ovat nähtävissä Tilastokeskuksen luokituspalvelussa. Majoituspalveluja tarjoavat liikkeet on pääsääntöisesti luokiteltu toimialaluokituksen (TOL 2008) mukaan, jota käytetään majoitustilastossa joiltakin osin soveltaen niin, että hotelleihin kuuluvat kaikki hotellitasoiset liikkeet (esim. hotellitasoiset hostellit sekä hotellitasoiset koulutus- ja kurssikeskukset). Majoitustilastossa käytössä oleva ISO 3166-1 standardin mukainen maanosaluokitus ei täysin vastaa Eurostatin käyttämää luokitusta, jossa mm. Turkki ja Kypros kuuluvat Eurooppaan, kun taas ISO 3166-1 luokituksessa ne kuuluvat Aasiaan. Alueluokituksessa käytetään Tilastokeskuksen kuntapohjaista alueluokitusta tilastovuodelta.

Tilastokeskus kerää tiedot Manner-Suomen liikkeiltä. Ahvenanmaalta tiedot saadaan maakunnan tilastoviraston Ålands statistik- och utredningsbyrån (ÅSUB) välityksellä. Erilaisista tilastointimenetelmistä johtuen Ahvenanmaan tiedot saattavat poiketa ÅSUB:n julkaisemista tiedoista.

Tilaston tietoja tarvitaan kotimaanmatkailun ja ulkomailta Suomeen suuntautuvan matkailun seurantaan ja edistämiseen sekä matkailuinvestointien suunnitteluun valtakunnallisella ja alueellisella tasolla. Tietoja käytetään valtionhallinnossa, kunnissa, matkailualan yrityksissä ja järjestöissä sekä tutkimuslaitoksissa. Suomen lisäksi majoitustilaston tietoja julkaisevat EU ja maailman matkailujärjestö (World Tourism Organization, WTO). Majoitustilaston ennakkotietoja julkaistaan kuukausittain Majoitustilasto -kuukausijulkaisussa. Lopulliset tiedot julkaistaan Majoitustilasto -vuosijulkaisussa. Tietoja julkaistaan kunta- ja maakuntatasoilla.

Majoitustilasto tuotetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston uuden matkailutilastoasetuksen (692/2011) velvoittamana. Asetus astui voimaan vuoden 2012 alussa ja sen edellyttämät tilastotiedot toimitetaan Eurostatin käyttöön. Tilaston laatimista ohjaa tilastolaki. Majoitusliikkeiden velvollisuus asuinmaakohtaisen tiedon keräämiseen asiakkaista perustuu majoitus- ja ravitsemistoimintaa koskevaan lainsäädäntöön.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Majoitusliikerekisteriä päivitetään jatkuvasti liikkeiltä saaduilla tiedoilla. Perusteellisempi päivitys tehdään vuosittain liikkeille lähetetyllä kyselyllä ja muiden lähteiden avulla. Ahvenanmaan majoitusliikkeet sisältyvät rekisteriin.

Tilastointimenetelmänä on rekisterissä olevien liikkeiden kokonaistilastointi, kun perusjoukosta on rajattu pois pienet alle 20 vuodepaikkaa tai sähköpistokkeella varustettua matkailuvaunu/-autopaikkaa sisältävät liikkeet. Tilastoinnin piirissä on noin 1400 liikettä (toimipaikkaa). Laajimmillaan tilastointi on kesällä, kun leirintäalueet, kesähotellit ja muut kesäaikaiset liikkeet ovat toiminnassa.

Tilaston tiedot kerätään majoitusliikkeiltä kuukausittain sähköisesti web-lomakkeella. Kysyttäviä tietoja ovat: liikkeen aukiolopäivien lukumäärä, käytettävissä oleva majoituskapasiteetti (huoneet ja vuodepaikat), kuukauden aikana päivittäin käytössä olleiden huoneiden summa sekä majoituksen myyntitulo arvonnisävero

mukaan lukien. Lisäksi pyydetään tiedot palvelujen käyttäjistä (liikkeeseen saapuneet) ja yöpymisten määrästä asuinmaan mukaan eriteltyinä.

Vuoden 2004 tammikuusta alkaen kuukausikyselyyn vastaamattomien liikkeiden tiedot on estimoitu tilastollisin menetelmin (puuttuvan tiedon imputointi). Korvaavina tietoina käytetään liikkeen omia vuodentakaisia tietoja samalta tilastointikuukaudelta, jos nämä tiedot on käytettävissä. Muussa tapauksessa käytetään mahdollisimman samanlaisen (toimiala, kapasiteetti, sijaintimaakunta) luovuttajaliikkeen tietoja. Vastauskadon korvausmenetelmä parantaa tilaston ajallista ja alueellista vertailtavuutta.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilaston tiedot perustuvat tietyn kokokriteerin täyttäviltä majoitusliikkeiltä kerättyyn kokonaisaineistoon. Puuttuvien liikkeiden tiedot korvataan tilastollisin menetelmin.

Kyselyn kato vaihtelee liikkeen toimialan ja koon mukaan. Kato on keskitasoa suurempi pienillä liikkeillä sekä leirintäalueilla ja lomakylillä. Suurimmillaan kato on kesällä, jolloin leirintäalueet, lomakylät ja muut kesäaikaiset liikkeet ovat kyselyssä mukana. Vuositasolla mitattuna kato on n. 10–15 prosenttia.

Liikkeiltä saadut tiedot tarkistetaan ennen tallennusta tietokantaan. Aineistoon tehdään ennen tulosten tuottamista loogisuustarkastukset, joiden perusteella virheelliset tapaukset korjataan.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Majoitustilaston kuukausittaiset ennakkotiedot julkaistaan noin 6 viikkoa tilastointikuukauden päättymisen jälkeen. Koko vuoden ennakkotiedot julkaistaan joulukuun tietojen yhteydessä seuraavan vuoden helmikuussa. Kaikki julkaistut ennakkotiedot tarkentuvat myöhässä tulleiden liikkeiden tiedoilla ja puuttuvien tietojen uudelleen imputoinnilla. Lopulliset tiedot julkaistaan Majoitustilasto -vuosijulkaisussa.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Uusimmat kuukausittaiset ennakkotiedot ovat nähtävissä julkistamispäivänä Tilastokeskuksen kotisivuilla. Majoitusliikkeitä koskevia tilastoja on saatavilla myös Tilastokeskuksen PxWeb-tietokantapalvelussa. Keskeiset ennakkotiedot julkaistaan lisäksi Majoitustilasto -kuukausijulkaisussa (pdf-julkaisu). Vuositason ennakkotiedot julkaistaan joulukuun Majoitustilasto -kuukausijulkaisussa ja Tilastokeskuksen kotisivuilla.

Lopulliset tiedot julkaistaan Majoitustilasto -vuosijulkaisussa (pdf -julkaisu). Keskeiset vuositason lopulliset tiedot julkaistaan Tilastokeskuksen kotisivuilla.

Kuukausiaineistoista tuotetaan maksullista asiakaspalvelua varten Excel-tiedostona erillinen taulukkopaketti, jossa on kattavampaa alueellista ja toimialoittaista tietoa. Tilastoaineistosta voidaan toimeksiannosta tehdä erillisselvityksiä.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilastokeskus on tuottanut majoitustilastoa vuodesta 1971 lähtien. Tilastoa on uudistettu perusjoukon ja tilastointitavan osalta useita kertoja. Viimeisin perusjoukkoa koskeva uudistus toteutettiin vuoden 2012 alussa, jolloin Euroopan parlamentin ja neuvoston matkailutilastoasetus (692/2011) astui voimaan. Uusi liikkeiden vähimmäiskoko on 20 vuodepaikkaa tai sähköpistokkeella varustettua matkailuvaunu/-autopaikkaa. Ennen vuotta 2012 tilastoon sisältyivät majoitusliikkeet, joissa oli vähintään 10 huonetta, mökkiä tai sähköpistokkeella varustettua matkailuvaunupaikkaa sekä retkeilymajat. Kohdejoukon laajennus kasvatti yöpymisvuorokausien määrää vuositasolla noin prosentilla. Vuonna 2017 majoitustilaston kohdejoukkoa on tarkistettu ja siihen on lisätty muutamia hotelli- ja hostellitoimialoilla toimivia majoitusliikkeitä vuoden 2017 tammikuun tiedoista alkaen. Muutoksen vaikutus on noin 2,5 prosenttia yöpymisten kokonaismäärästä. Muutoksesta johtuen tiedot vuodesta 2017 alkaen eivät ole täysin vertailukelpoiset aiempien vuosien kanssa.

Majoitusliikkeiden kuukausittaiset tiedot julkaistaan Tilastokeskuksen PxWeb- tietokantataulukkopalvelussa alkaen vuodesta 1995. Lopulliset tiedot päivitetään vuosijulkaisun yhteydessä.

Ennakkotietojen vertailussa on otettava huomioon, että ensimmäiset julkaistut ennakkotiedot voivat muuttua saman kalenterivuoden aineiston kuukausittaisissa revisoinneissa.

EU:ssa matkailutilastoja oli vuoden 2011 loppuun saakka harmonisoitu matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) nojalla ja vuoden 2012 alusta matkailutilastoasetuksen (692/2011) nojalla. Majoitustilaston tiedot ovat vertailukelpoisia muiden EU-maiden vastaaviin tilastoihin.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastokeskuksen majoitustilasto on ainoa säännöllisesti tehtävä majoitusliikkeiden palvelujen tarjontaa ja käyttöä fyysisillä mittareilla kuvaava tilasto. Majoitusliikkeiden liikevaihdon ja palkkasumman suuruudesta saadaan kuukausitason tietoa Tilastokeskuksen palvelujen kuukausikuvaajissa ('Muut palvelut'), jossa majoitustoiminta kuuluu toimialaluokituksen pääluokkaan H yhdessä ravitsemistoiminnan kanssa. Toimialaluokituksen 2-numerotasolla majoitustoiminta voidaan erottaa omaksi toimialakseen. Majoitustilastosta saatavat hotellien kuukausittaiset yöpymistiedot ja hotellihuoneiden käyttöastetiedot korreloivat voimakkaasti majoitustoiminnan liikevaihtotietojen kanssa.

Tilastokeskuksessa tuotetaan myös säännöllisesti otospohjaista Suomalaisten matkailututkimusta, jossa on tietoa kotimaisten matkailijoiden palvelujen käytöstä. Majoituspalvelujen käytössä on pyritty mahdollisimman yhdenmukaiseen luokitteluun majoitustilaston kanssa. Erilaisesta tutkimusmenetelmästä ja perusjoukosta sekä palvelujen kattavuudesta johtuen täysin yhdenmukaiseen tulokseen ei majoituspalvelujen käyttöön nähden ole kuitenkaan mahdollista päästä. Rekisteripohjaisena tilastona majoitustilasto tarjoaa hyvän vertailuaineiston tälle otospohjaiselle haastattelututkimukselle.

Majoitustilastoa käytetään myös matkustustaseen laadinnassa viiteaineistona.

Lisätietoja

Ossi Nurmi 029 551 2984

Sofia Pitkänen 029 551 3037

Vastaava tilastojohtaja:

Mari Ylä-Jarkko

liikenne.matkailu@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Majoitustilasto. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1799-6309 (pdf)